

**Selectieadvies archeologische monumentenzorg
Gemeente Sint-Michielsgestel**

**Archeologisch bureau- en
verkennend booronderzoek
Westakkers 41 te Berlicum
gemeente Sint-Michielsgestel**

Econsultancy rapportnr. 11269.001

***Econsultancy
(definitieve versie rapport)***

	Naam	Afdeling/bedrijf	Datum	Paraaf
Opsteller		senior archeoloog, gemeente 's-Hertogenbosch afdeling SO/Erfgood	26-10-2020	
Controle		senior archeoloog, gemeente 's-Hertogenbosch afdeling SO/Erfgood	26-10-2020	SM
Controle Gemeente Sint-Michielsgestel		beleidsmedewerker Omgevings- beleid en Erfgoed gemeente Sint-Michielsgestel	26-10-2020	

1 Inleiding

Econsultancy heeft in opdracht van *Rho Adviseurs voor leefruimte* een archeologisch onderzoek uitgevoerd voor een plangebied gelegen aan de Westakkers 41 te Berlicum. De initiatiefnemer heeft het voornemen de huidige bebouwing te slopen en woningen te bouwen. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken, moet eerst een wijziging van het bestemmingsplan worden doorgevoerd. Hierbij moet ook inzichtelijk worden gemaakt welke archeologische waarden binnen het plangebied kunnen worden verwacht. Het archeologisch onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek, verkennende fase door middel van boringen. Archeologisch onderzoek is noodzakelijk om te bepalen of er archeologische waarden aanwezig zijn binnen het plangebied en of deze door de voorgenomen bodemingrepen kunnen worden aangetast. Dit rapport voorziet in die plicht.

De gemeente Sint-Michielsgestel is - als bevoegde overheid - nu gevraagd dit rapport te beoordelen. Het is daartoe voorgelegd aan de afdeling SO/Erfgoed van de gemeente 's-Hertogenbosch.

1.1 Het plangebied

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Berlicum aan de Westakkers 41. Het plangebied ligt in de kadastrale gemeente Berlicum, sectie H en beslaat percelen 4429 en 4736. De oppervlakte van het plangebied is ca. 4.720 m². Het plangebied beslaat een voormalig scoutingterrein met scoutinggebouw en een groenstrook. Voor de locatie en exacte begrenzing van het plangebied, wordt verwezen naar het rapport van Econsultancy.

1.2 Aard van de bedreiging

De initiatiefnemer heeft het voornemen om in het plangebied woningen te realiseren. In deze fase van de planvorming zijn geen exacte bouwplannen bekend. Er wordt uitgegaan van een fundering op palen en een maximale ontgravingsdiepte tot 1 m -mv. Bij graafwerkzaamheden bij de bouw worden eventuele archeologische resten in de bodem bedreigd.

2 Archeologisch onderzoek

Econsultancy heeft in maart/april 2020 het onderzoek uitgevoerd en volgende rapport opgesteld: *_____*, en *_____*, 2020 : *Archeologisch bureau- en verkennend booronderzoek - Westakkers 41 te Berlicum, gemeente Sint-Michielsgestel - Econsultancy rapportnr. 11269 - v. 2, 25 september 2020.*

Het rapport vormt een bijlage bij het VOBP van *Rho Adviseurs*.

Eerder was de conceptversie (v. 1, 29 juni 2020) van dit rapport beoordeeld; daarbij waren enkele op- en aanmerkingen ten aanzien van het eindadvies geplaatst; die zijn in deze definitieve versie in voldoende mate verwerkt, zie verder 3 *Beoordeling*.

2.1 Onderzoeksmethode

Het onderzoek heeft bestaan uit een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek door middel van boringen, verkennende fase. De onderzoeken zijn uitgevoerd in overeenstemming met de eisen van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, KNA v. 4.1.

Doel van het bureauonderzoek is antwoord te vinden op de vraag wat de gespecificeerde archeologische verwachting voor het plangebied is. Dit gebeurt door middel van het verwerven van informatie, aan de hand van bestaande bronnen, over bekende en verwachte archeologische waarden. Inventariserend veldonderzoek heeft tot doel de in het bureauonderzoek opgestelde gespecificeerde verwachting aan te vullen en te toetsen door middel van boringen. Het booronderzoek is uitgevoerd op 24 april 2020; daarbij zijn met behulp van een Edelman-boor (7 cm) 5 boringen tot max. 1,5 m -mv gezet. De boringen zijn volgens de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode beschreven.

2.2 Resultaten en conclusie onderzoek (verkort)

Uit het bureauonderzoek is gebleken dat in het plangebied resten uit de periode Neolithicum tot *_____* worden verwacht in de top van dekzand. Vanaf het maaiveld en in het eerddek kunnen resten van de Middeleeuwen tot Nieuwe Tijd worden verwacht.

Deze gespecificeerde archeologische verwachting is door het booronderzoek deels bevestigd. Uit het veldonderzoek is naar voren gekomen dat de bodemopbouw in grote mate intact is. Slechts in

boringen 1 en 2 is sprake van een subrecent opgebracht pakket en enige verstoring. De andere boringen laten een duidelijk beeld zien van een intact bodemprofiel met een mogelijke archeologische laag in de onderste laag van de es-grond en de top van het dekzand. Het veldonderzoek heeft dus uitgewezen dat de bodemopbouw in het plangebied is zoals verwacht. Het bovenste pakket esgrond/eerdlaag is 0 tot 120 cm dik. Het onderste pakket dekzandafzettingen is 60 tot 150 cm dik. In de top van het dekzand en in de onderste laag van de esgrond zijn aanwijzingen aangetroffen die kunnen duiden op bewoning, namelijk houtskool. Op basis hiervan kunnen in de top van het dekzand, vanaf 60 à 120 cm -mv, archeologische vindplaatsen voorkomen uit de periode Neolithicum-Middeleeuwen. Geconcludeerd wordt dat de archeologische verwachting voor de periode Neolithicum-Middeleeuwen naar *hoog* kan worden bijgesteld voor het hele plangebied.

2.3 Advies Econsultancy

Econsultancy adviseert om bij de op handen zijnde bestemmingsplanwijziging de bestaande *dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie 4'* te handhaven. Dit betekent dat bij toekomstige vergunningplichtige bodemroerende werkzaamheden (meer dan 100 m² en dieper dan 50 cm) eerst een inventariserend veldonderzoek, karterende/waarderende fase, moet worden uitgevoerd, om vast te stellen of er binnen het plangebied sprake is van een behoudenswaardige archeologische vindplaats.

Gezien de verwachting (grondsporen) kan dit onderzoek het best door middel van een proefsleuvenonderzoek worden uitgevoerd. Dit onderzoek moet worden uitgevoerd op basis van een door de gemeente goedgekeurd Programma van Eisen (PvE).

Bovenstaand advies is van Econsultancy. De resultaten van onderhavig onderzoek dienen te worden beoordeeld door de bevoegde overheid (gemeente Sint-Michielsgestel), die vervolgens een besluit neemt.

Er is geprobeerd een zo gefundeerd mogelijk advies te geven op grond van de gebruikte onderzoeksmethode. De aanwezigheid van archeologische sporen of resten in het plangebied kan nooit volledig worden uitgesloten. Econsultancy wil de opdrachtgever er daarom ook op wijzen dat, mochten tijdens de geplande werkzaamheden toch archeologische waarden worden aangetroffen, er conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet uit juli 2016 een meldingsplicht geldt bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed), de gemeente Sint-Michielsgestel of de provincie Noord-Brabant.

3 Beoordeling rapport namens/door de Gemeente Sint-Michielsgestel

Het rapport is uitgevoerd volgens de geldende wet- en regelgeving, het rapport is ten aanzien van de conclusie en het advies (*htdst 4, derde alinea*) aanzienlijk verbeterd en concreter geformuleerd. Het rapport maakt nu het opstellen van een selectieadvies en het nemen van een selectiebesluit mogelijk.

3.1 Selectieadvies Gemeente Sint-Michielsgestel

Uitgaande van het bovenstaande, kan de gemeente nu instemmen met het rapport van Econsultancy en met het gegeven advies ten aanzien van vervolgonderzoek.

De gemeente neemt het advies van Econsultancy over om bij de op handen zijnde bestemmingsplanwijziging de bestaande *dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie 4'* te handhaven. Dit betekent dat bij toekomstige vergunningplichtige bodemroerende werkzaamheden (meer dan 100 m² en dieper dan 50 cm -mv) eerst vervolgonderzoek dient plaats te vinden. Het gaat dan om inventariserend veldonderzoek - *karterende/waarderende fase* - om vast te stellen of er binnen het plangebied sprake is van een behoudenswaardige archeologische vindplaats.

Gezien de verwachting (grondsporen) kan dit onderzoek het best door middel van een proefsleuvenonderzoek worden uitgevoerd. Dit onderzoek moet worden uitgevoerd op basis van een door de bevoegde overheid - de gemeente - goedgekeurd PvE.

Het rapport is bij dezen goedgekeurd en zal als zodanig (*procedureel*) worden vastgesteld.